

Rezultati upitnika sa razgovora sa građankama i građanima “Zamisli javni prostor po svojoj mjeri”

Dana 5.6.2022.godine, u organizaciji Agencije lokalne demokratije Mostar, održane su 4 (četiri) razgovora sa građankama i građanima pod nazivom „Zamisli javni prostor po svojoj mjeri“.

Razgovori su bili sastavni dio aktivnosti koje su imale za cilj okupljanja građana oko teme javnih prostora u gradu Mostaru u sklopu Projekt Mostar – Prostori koji pokreću. Ujedno je njima obilježen Svjetski dan zaštite okoliša.

Razgovori su održani na širem području grada Mostara, u 4 (četiri) različita termina i na različitim lokacijama; kao što slijedi:

5.6.2022.godine, u 10,00h – Hotel „Bristol“ Mostar

5.6.2022.godine, u 12,00h – Kulturni Centar Mostar – Sjever (Potoci – sjeverni dio grada)

5.6.2022.godine, u 17,00h – Centar za posjetitelje i Centar za podršku klasterima Mostar (Buna – južni dio grada)

5.6.2022.godine, u 20,00h – HD Herceg Stjepan Kosača, Mostar

Događaj je zamišljen kao prilika da građanke i građani saznaju više o tome šta su javni prostori, te daju i usvoje prijedloge za intervencije u javnim prostorima kako bi iste unaprijedili i koristili svakodnevno. Prijedlozi građana su sakupljeni i obrađeni, te čine dio ovog dokumenta.

Britanska ambasada
Sarajevo

UK aid
from the British people

Pitanja sa upitnika: **Po Vašem mišljenju, koji javni prostori na otvorenom zahtjevaju hitnu intervenciju? Koji su Vaši prijedlozi za poboljšanje gore navedenih javnih prostora na otvorenom ?**

Ispunjeno je i predato **74 (sedamdeset četiri) upitnika**, na kojima su određene lokacije pomenute **85 (osamdeset pet) puta**, a za koje je ukupno dato **200 (dvije stotine) prijedloga, ideja i komentara** građana. Tabela sa navedenim prijedlozima građana slijedi:

	Lokacija	Koliko puta je pomenuto (broj listića)	Predložena intervencija/komentar	Broj prijedloga
1.	Ulica Maršala Tita	2	1. Asfaltirati trotoar 2. Postaviti ivičnjake 3. Očistiti ulicu 4. Omogućiti invalidima s invalidskim kolicima da prelaze ulicu 5. Više zelenih površina 6. Revitalizacija glavne ulice 7. Osiguranje ruševina 8. Uređenje fasada objekata gdje je to moguće	8

Britanska ambasada
Sarajevo

2.	Željeznička/autobuska stanica	1	<ol style="list-style-type: none"> 1. Postaviti kontejnere za razvrstavanje otpada 2. Obnoviti zelenu površinu kod trafo stanice 3. Oprati stakla na prozorima željezničke stanice 4. Urediti i naplaćivati parking 5. Oprati autobusku stanicu 6. Postaviti klupe i korpe za otpad 7. Postojeće zelenilo urediti i očistiti 8. Zabraniti ljepljenje promo materijala i osmrtnica po drveću i autobuskom stajalištu 9. Obilježiti prostor za izvođenje pasa 10. postaviti vrećice za prikupljanje psećeg izmeta 11. Educirati građane kako se odlaže smeće 12. Novčano kažnjavati neposlušne građane 	12
3.	Partizansko groblje	2	<ol style="list-style-type: none"> 1. Održavati prostor 2. Oživjeti prostor kao otvorenu zelenu površinu 3. Vratiti vodu u bazene 4. Uspostava, oporavak i održavanje zelenih površina 5. Elementi potrebni u svrhu rješavanja djela otpada 	5
4.	Sjeverni logor	3	<ol style="list-style-type: none"> 1. Urediti šetnicu 2. Urediti biciklističke staze 3. Biciklističke staze, mjesta za ostavljanje bicikala 4. Bilo šta što može podržati veće i sigurnije korištenje bicikala 5. Ozelenjavanje 	8

Britanska ambasada
Sarajevo

			<ul style="list-style-type: none"> 6. Sadnja stabala 7. Dječija igrališta 8. Park 	
5.	Kampus Univerziteta	1	<ul style="list-style-type: none"> 1. Postaviti klupe 2. Urediti zelene površine 3. Izgradnja fontana 4. Uređenje igrališta 	4
6.	Trimuša	6	<ul style="list-style-type: none"> 1. Šetnica 2. Prostor za djecu 3. Očistiti prostor u potpunosti od zapuštenosti 4. Napraviti razne sadržaje za rekreaciju, odmor u prirodi. 5. Obnoviti trkaću stazu 6. Postaviti sprave za vježbanje, igrališta 7. Rijeku Radobolju vratiti kupačima 8. Rekonstruirati kompletnu trim stazu u širini od 1,60m 9. Stalno poticati grad (komunalnu službu) da redovno održava zelenilo uz trim stazu 10. Zelene površine 11. Uređenje i održavanje Trimuše 12. Uspostava, oporavak i održavanje zelenih površina 13. Elementi potrebni u svrhu rješavanja otpada 	13
7.	Cijeli grad	18	<ul style="list-style-type: none"> 1. Razdvajanje otpada 2. Bolja deponije koja ima mogućnost recikliranja otpada 	42

Britanska ambasada
Sarajevo

			<ol style="list-style-type: none"> 3. Pločnici i pješački prelazi da se uredi 4. Sve javne ustanove - većina nema rampu za invalidska kolica 5. Biciklističke staze (proširenje staza i animiranje građana da više koriste to prevozno sredstvo) 6. Klupe za sjedenje (postaviti mnogo više klupa, pogotovo među zgradama) 7. Ugradnja pametnih klupa 8. Krovovi zgrada i veći javni prostori 9. Ugradnja solarnih ploča po krovovima javnih objekata 10. Postavljanje pametnih klupa i obnovljivih izvora energije 11. Nedostaje nam održavanih zelenih površina 12. U skoro svakom prijeratnom naselju postoje zelene površine u kojima uglavnom uživaju lokalni narkomani i alkoholičari. 13. Površine su neodržavane i zapuštene. 14. Biciklističke staze 15. Višespratni parking u centru 16. Grad je neprilagođen za osobe s poteškoćama u kretanju 17. Potrebna je prilagodba trotoara i uklanjanje arhitektonskih barijera 18. Zapuštene površine koje su nekad bile zelene, a sada služe za parking vozila 19. Školsko dvorište iza teniskog terena (napraviti mali park sa zelenom površinom, postaviti klupe i kante za otpatke) 	
--	--	--	--	--

Britanska ambasada
Sarajevo

			<ol style="list-style-type: none"> 20. Površine ispred i između zgrada, parkovi, šetnice, gradske “deponije”, igrališta: bolja saradnja građana i nadležnih institucija, veća uključenost građana u rješavanje problematike 21. Parkovi, škole, autobuska stajališta (park za djecu i odrasle) 22. Treba se srediti i istočni dio grada, jer gdje se god okrenem svuda su samo ruševine (izgraditi zeleni park, jer su svuda samo kamene površine, parka nema prije Zrinjevca) 23. Park, škole i autobuska stajališta (park za djecu i odrasle) 24. Parkovi, uređenje zelenih površina 25. Razdvojiti parkove za pse i ljude 26. Više fontana i zelenih površina 27. Prostori za djecu 28. Pješačke zone 29. Zelene površine 30. Smanjenje saobraćaja 31. Kvalitetne i odgovarajuće podloge, sadržaji, ozelenjavanje 32. Rješavanje otpada 33. Obavezno smanjenje buke 34. Sigurniji pješački prelazi 35. Česme i fontane 36. Klupe i rasvjeta 37. Obilježavanje biciklističkih staza na kolniku (ukoliko nema mogućnosti za zasebne biciklističke staze) 	
--	--	--	---	--

Britanska ambasada
Sarajevo

			<p>38. Uređenje i ozelenjavanje javnih površina u centralnom dijelu grada</p> <p>39. Uređenje biciklističkih staza</p> <p>40. Izmjena metodologije upravljanja javnim preduzećima koje se bave održavanjem javnih površina</p> <p>41. Svi prostori na lijevoj obali grada</p> <p>42. Ravnomjerna raspodjela budžetskih sredstava na čitavom području grada</p>	
8.	Sjeverni dio grada (Bijelo polje)	16	<p>1. Više lokaliteta za dječije parkove</p> <p>2. Prostor iza crkve na već postojećem igralištu, Vojno</p> <p>3. prostor kod ambulante Borača (tobogani, ljuljačke, prostor za rekreaciju i vježbanje)</p> <p>4. Mlinice Potoci (prostor od 12 srušenih mlinica): obnavljanje mlinica i infrastruktura, predstavljanje povijenog dobra i kulture</p> <p>5. Uređenje dijelova školskog dvorišta O.Š. "Bijelo polje" (postavljanje klupa ispod borova i čišćenje i uređenje prostora oko tribina)</p> <p>6. Uređenje dijela školskog dvorišta O.Š. "Bijelo polje" (pretvaranje neiskorištenog dijela školskog dvorišta u park za igru djece nižeg uzrasta – ljuljačke, tobogan, penjalice)</p> <p>7. Uređenje dijelova dvorišta O.Š. "Bijelo polje" (postavljanje rekvizita za rekreaciju djece nižeg uzrasta jer se svakodnevno devastira i koristi dvorište vrtića pored škole)</p> <p>8. Čišćenje puta Prigrađani-Ravni</p>	37

Britanska ambasada
Sarajevo

			<ol style="list-style-type: none"> 9. Sječa šumje i granja koje visi na putu (da se sasječe sa strane drača i kupina; put je katastrofa, niko ne vodi računa) 10. Sadnja maslina 11. Izgradnja šadrvana i parkinga u krugu pravoslavne crkve Bijelo polje (izgradnja parkinga i treće zaustavne trake pri ulasku u krug crkve, jer se trenutno prelazi puna linija i ima veći broj udesa) 12. Prostori za rekreaciju i vježbanje 13. Na autobuskim stajalištima (čekaonicama za putnike na relaciji Prigrađani (Krstina-Podlužine): totalna rekonstrukcija i izgradnja modernih čekaonica 14. Prostor ispod Vojanskog mosta; kroz malu inicijativu postavljanja klupa i zelene površine, poboljšalo bi druženje i destinaciju šetnje. 15. Napraviti park u Potocima (prostor ispred mjesne zajednice, Borača) 16. Sguran prostor za djecu za zajedničko druženje 17. Šetnica i biciklistička staza pored jezere i Neretve, od Salakovca do Vrapčića (trim staza) 18. Dvorište iza škole: napraviti mali park iza teniskog stadiona (prostor je zapušten, posijati travu i postaviti klupe) 19. Park sa zelenom površinom za djecu 20. Biciklistička staza do grada tj. od Potoka do Mostara (osigurati sredstva za izgradnju) 21. Izgradnja trotoara na dionici puta Semetovac – Livač (veliki broj šetača koji moraju ići cestom) 22. Centralna škola Bijelo polje i dječiji vrtić koji se nalazi u istom dvorištu 	
--	--	--	---	--

Britanska ambasada
Sarajevo

			<p>23. Izvršiti bušenje za pronalazak vode za održavanje zelenih površina vrtića i škole</p> <p>24. Postavljanje dječijih sprava za igru i zanimaciju</p> <p>25. Postavljanje rasvjete (ogroman broj stubova u naselju Semetovac bez rasvjete)</p> <p>26. Dva parka u naselju Podgorani obogatiti dodatnim sadržajem</p> <p>27. Srediti autobuska stajališta u Bijelom polju (5 stajališta u Bijelom polju)</p> <p>28. Klupe</p> <p>29. Kante</p> <p>30. Stolni tenis</p> <p>31. Lopte, ljulje</p> <p>32. Napraviti biciklističku i pješačku stazu koja bi povezala Bijelo polje sa Vrapčićima</p> <p>33. Izgradnja šadrvana kod pravoslavne crkve u Bijelom polju</p> <p>34. Park u naselju Potoci</p> <p>35. Park u nastajanju unaselju Semetovac</p> <p>36. Sadnja stabala</p> <p>37. Postavljanje klupa za odmor i kanti za otpad</p>	
9.	Vrapčići	5	<p>1. Prostor iza pošte i ambulante u Vrapčićima (izgradnja parka sa dječijim igralištem)</p> <p>2. Sanacija, čišćenje i prenamjena lokacije "Čatrnje" Gornji Vrapčići (rušenje stare čatrnje i izgradnja dječijeg igrališta)</p>	6

Britanska ambasada
Sarajevo

			<ul style="list-style-type: none"> 3. Obala jezera HE Mostar sa prostorom "Sportsko rekreacionog centra): rekonstrukcija šetališne staze, izgradnja zelenog pojasa i biciklističke staze; zabrana odlaganja građevinskog otpada) 4. Prostor između vinograda I M17 (uređenje biciklističke i pješačke staze) 5. Staza "Suhi do" od Vrapčića do Podveležja 6. Uređenje planinarske staze od Vrapčića do Dobrča 	
10.	Deponija Ubork	2	<ul style="list-style-type: none"> 1. Zatvaranje deponije (da bi zaštitili naše zdravlje i sačuvali rijeku Neretvu od zagađenja) 2. Hitna intervencija na javnom prostoru u blizini i oko deponije (sadnja stabala i visokog rastinja pored lokalnog puta kraj deponije) 	2
11.	Pješački prelaz na vrhu Avenije	1	<ul style="list-style-type: none"> 1. Osvjetljavanje 2. Svjetlosna signalizacija po uzoru na pješački prelaz u naselju Balinovac 	2
12.	Pješački prelaz duž donjeg Šarića Harema, Tekija	1	<ul style="list-style-type: none"> 1. Osiguravanje korištenja trotoara za majke sa djecom u kolicima i osobe sa invaliditetom 	1
13.	Ulica Mile Budaka	1	<ul style="list-style-type: none"> 1. Provjera stanja i sanacija drvoreda i trotoara 	1
14.	Naselje Centar 2	1	<ul style="list-style-type: none"> 1. Završetak radova u parku 2. Iskorištavanje/prenamjena 12 parking mjesta zagrađenih izgradnjom Studentskog mosta 	2
15.	Vojničko igralište (Mercator)	1	<ul style="list-style-type: none"> 1. Navući sloj podloge (npr. tartan) na stazi za trčanje 	1
16.	Kvart Kalemova – Zagrebačka ulica	1	<ul style="list-style-type: none"> 1. Popravak postojećih klupa i klackalica za djecu 2. Uklanjanje slomljenih stabala 3. Održavanje zelenih površina 	3
17.	Odmaralište Buna	1	<ul style="list-style-type: none"> 1. Rezervirana mjesta za roštilj 	7

Britanska ambasada
Sarajevo

			<ul style="list-style-type: none"> 2. Klupe/stolovi 3. Sportski tereni 4. Održavanje prostora I rijeke 5. Kante za otpad 6. Naplata ulaza 7. Uređenje toka rijeke 	
18.	Tzv poluotok na Mostarskom jezeru	1	<ul style="list-style-type: none"> 1. Uređenje prostora sa klupama, redarima I kantama 2. Sadnja drveća (stvaranje hladovine) 3. Uređenje plaža 	3
19.	Fortica	2	<ul style="list-style-type: none"> 1. Pošumljavanje Fortice bi mnogo značilo i za mikro klimu istočnijeg djela grada, a i za društveni i ekološki značaj 2. Urediti uspon na Forticu 	2
20.	Biciklistička staza Mostar Bučići	1	<ul style="list-style-type: none"> 1. Stanice za osvježanje za vozače i prolaznike 2. Znakovi za sigurnost vozača bicikala 	2
21.	Park Vrba	1	<ul style="list-style-type: none"> 1. Promjena dotrajalih klupa i uređivanje 	1
22.	Ravni – mahala Nazdrajić (početna tačka za planinare)	1	<ul style="list-style-type: none"> 1. Postavljanje klupa 2. Kante za smeće 3. Sadnja drveća 4. Uređivanje prostora 	4
23.	Nogometna igrališta na lokaciji Vojno i Potoci (kod katoličke crkve)	1	<ul style="list-style-type: none"> 1. Riješiti problem vrata koja su pukla, da se napravi sigurniji prostor za djecu 	1
24.	Poluotok Vojno – Bijelo polje	1	<ul style="list-style-type: none"> 1. Napraviti park tj. prostor za zajedničko druženje 	3

Britanska ambasada
Sarajevo

			<ul style="list-style-type: none"> 2. Više zelenila 3. Osigurati da urbanizacija ne dovede do zauzimanja svih prostora betonom 	
25.	Saobraćajnica Vojno – Raštani	1	<ul style="list-style-type: none"> 1. Potrebna je staza za šetanje 2. Potrebna je biciklistička staza 3. Zbrinjavanje otpada po javnim površinama 4. Recikliranje otpada 	4
26.	Dvorište “Ošljak” na Rujištu	1	<ul style="list-style-type: none"> 1. Dopuna sadržaja za djecu, kao i uređenje puta 2. Potrebno je ograditi bunar zbog maloljetne djece 3. Postaviti klupe i sadržaj za djecu kako bi se zadržavali i zabavili na spomenutoj lokaciji 	3
27.	Park Semetovac	1	<ul style="list-style-type: none"> 1. Postavljanje autobuskih stajališta 2. Postavljanje ležećih policajaca na dionici puta Semetovac – Livač 	2
28.	Radobolja	1	<ul style="list-style-type: none"> 1. Zaštita i monitoring Radobolje 	1
29.	Put od magistrale M17, od Željuše do naselja Podgorani	1	<ul style="list-style-type: none"> 1. Navedeni put prolazi kroz plantaže Hepoka i pogodan je za vožnju biciklima i šetnju građana 	1
30.	Prigrađani	1	<ul style="list-style-type: none"> 1. Izgradnja autobuske stanice 2. Sadnja malina 	2
31.	Franjevačka ulica	1	<ul style="list-style-type: none"> 1. Šetnica 2. Kante za smeće 3. Igralište za djecu 4. Smeće u Radobolji 	4
32.	Kulturni centar Mostar - Sjever	1	<ul style="list-style-type: none"> 1. Prostor ispred centra 2. Izgradnja prilaza za osobe sa invaliditetom i posebnim potrebama 	2

Britanska ambasada
Sarajevo

33.	Park Zrinjevac	1	1. Prostor za djecu (podloge, sadržaji)	1
34.	Bivša Lira prekoputa stanice (autobuske)	1	1. Asfaltirati trotoar 2. Napraviti pristup za osobe sa invaliditetom	2
35.	Lokalitet (zgrada) bivše "Name"	1	1. Uklanjanje ruševine nakon 30 godina 2. Korištenje lokacije za stvaranje javnog prostora	2
36.	Cernica/Bulevar	1	1. Izgradnja dvije podzemne garaže na mjestu uklonjenih ruševina, kako bi se riješio problem parkiranja stanovnika komšiluka i oslobodio prostor za urbani sadržaj 2. Postavljanje klupa i stolića za odmor i razgovor 3. Postavljanje mini teretana na otvorenom za sve dobne skupine 4. Postavljanje senzornog vrta za djecu	4
37.	Mazaljice (5 ulica iznad magistrale)	1	1. Igrališta 2. Mali park gdje bi se djeca igrala	2
38.	Stari Grad	1	1. Redovan odvoz smeća i čišćenje lokaliteta oko kontejnera 2. Uklanjanje obilježenog parkinga iz Oneščukove ulice (Zapadni ulaz u Stari Grad) barem sa jedne strane ulice	
		85		200

Izveštaj sačinila:

Arneta Buzaljko

Community Development Officer

LDA Mostar

Britanska ambasada
Sarajevo

